

Eurokäteinen säilyttänyt suosionsa

4.5.2009

Eurokäteisen liikkeeseenlaskusta on kulunut runsaat seitsemän vuotta. Sujuvan rahanvaihdon jälkeen liikkeessä olevan eurokäteisen määrä on kasvanut ennakoitua nopeammin ja euroseteleiden kysyntä on lisääntynyt myös euroalueen ulkopuolella. Samanaikaisesti euroalueen keskuspankkien yhteistyö rahahuollossa on kehittynyt ja yhteisen rahan tehokkuusetuja on hyödynnetty. Joukko uusia haasteita on myös syntynyt.

Eurosetelit ja -kolikot laskettiin liikkeeseen 1.1.2002 eli kolme vuotta sen jälkeen, kun euro oli otettu käyttöön tilivaluuttana. Suurelle yleisölle euron käyttöönotto kuitenkin ajoittuu juuri tuohon eurokäteisen liikkeeseenlaskuun, koska vasta silloin euro alkoi näkyä katutasolla. Tämä hieman lyhyempikin ajanjakso tarjoaa hyvän perustan sekä eurokäteisen käytön että eurorahahuoltoon liittyvän ajattelun kehityksen arvioinnille, varsinkin kun otetaan huomioon, että eurokäteisen liikkeeseenlaskun valmistelu alkoi jo vuonna 1992.

Eurokäteisen suuret haasteet: tuotanto, kuljetus ja viestintä

Syynä tilivaluutan ja käteisen euron käyttöönoton porrastukseen oli eurokäteisen tuotannon ja jakelun vaatima aika, mutta sitä tuki myös tarve kerätä kokemusta eurosta laskennallisena valuuttana ennen kuin kaikkia yli 300:aa miljoonaa euroalueen kansalaista koskeva eurokäteinen laskettiin liikkeeseen.

EU-keskuspankkien pääjohtajat perustivat vuonna 1992 seteliryhmän yhteisen setelin tuotantoon ja liikkeeseenlaskuun liittyvien teknisten ja logististen kysymysten pohdintaa varten. Kullakin kansallisella keskuspankilla oli seteliryhmässä kaksi edustajaa, yleensä keskuspankin rahahuollosta vastaava ylikassanhoitaja ja setelipainon johtaja. Suomen Pankki osallistui seteliryhmän työskentelyyn heinäkuusta 1994 lähtien ensin tarkkailijana Suomen allekirjoitettua EU:n liittymissopimuksen ja vuoden 1995 alusta varsinaisena jäsenenä. EKP:n perustamisen yhteydessä kesäkuussa 1998 seteliryhmästä muodostettiin Euroopan keskuspankkijärjestelmän setelikomitea.

Yhteisen metallirahasarjan valmistelun EU:n talous- ja valtiovarainministerit antoivat jäsenvaltioiden rahapajojen johtajien työryhmälle. Eurorahojen valmistelussa ja päätöksenteossa oli siten vastaava tilanne kuin Suomessa perinteisesti kansallisten rahojen osalta. Suomen Pankki päätti seteleistä ja valtiovarainministeriö metallirahoista.

Eurojärjestelmän näkökulmasta eurokäteisen käyttöön siirtymisessä oli kolme mittavaa haasteetta. Niistä ajallisesti ensimmäinen oli teollinen eli yli 15 miljardin eurosetelin ja 51 miljardin kolikon tuottaminen. Toinen haaste oli logistinen eli rahanvaihdon suunnittelu ja toteutus yhdessä pankkien, arvokuljetusyritysten, vähittäiskaupan ja automaattialan kanssa ja kolmas viestinnällinen

*Antti Heimonen
johtokunnan
neuvonantaja
Euroopan keskuspankki*

*Kirjoittaja on toiminut
Euroopan keskuspankin
setelijohantajana vuosina
1998–2008.*

*Yhtenäiset
laatuvaatimukset
täyttävien setelien
tuottaminen oli
vaativa tehtävä.*

eli uusien maksuvälineiden ja rahanvaihdon menettelytapojen tekeminen tutuksi jokaiselle euroalueen kansalaiselle ja rahankäsittelyn ammattilaiselle.

Eurojen tuotanto 15 setelipainossa

Kukin kansallinen keskuspankki vastasi rahanvaihtoa varten tarvitsemien euroseteleiden hankinnasta eli päätti, missä setelit painetaan. Riskien hallitsemiseksi EKP perusti lisäksi keskitetyn setelivaraston, joka oli noin 10 % kansallisten keskuspankkien tarpeista.

Yhtenäiset laatuvaatimukset täyttävien setelien tuottaminen oli vaativa tehtävä, koska euroseteleitä valmistettiin 15 setelipainossa, yhdeksän paperitehtaan setelipaperille ja käyttämällä pariltakymmeneltä eri toimittajilta hankittuja värejä, varmuuslankoja, hologrammeja ja muita raaka-aineita. Erityisen tärkeää oli varmistaa, että setelien ulkoasu oli yhtenäinen ja että setelit kävivät lajitelukoneisiin ja automaatteihin koko euroalueella. Tämän vuoksi kaikki ”eurosetelipainot” ottivat käyttöön yhteisen laadunhallintajärjestelmän.

Eurokolikoita valmisti rahanvaihtoa varten 16 rahapajaa, ja yhtenäisen laadun varmistamiseksi EU:n valtiovainministerit, rahapajat ja EKP sopivat kesäkuussa 1999 yksityiskohtaisesta laadunhallintajärjestelmästä, jossa EKP toimii metallirahojen laadun riippumattomana arvioijana.

Kun käytettävissä ovat nyt jo yli seitsemän vuoden kokemukset, voidaan järjestelmien todeta toimineen

erinomaisesti. Seteleiden tai kolikoiden toimimattomuudesta automaateissa tai muista häiriöistä ei ole ollut juuri havaintoja.

Rauhanajan suurin kuljetusoperaatio

Eurokäteisen käyttöönottoa on luonnehdittu rauhanajan suurimmaksi logistiseksi operaatioksi Euroopassa. Sen toteuttaminen edellytti joukkoa poikkeuksellisia toimenpiteitä. Jo vuonna 1999 päätettiin, että rahalaitoksille, arvokuljetusyriyksille ja vähittäiskaupalle voidaan toimittaa euronrahoja hyvissä ajoin ennen vuodenvaihdetta 2001/2002. Lisäksi päätettiin, että yleisö voi vaihtaa eurokolikoita joulukuun 2001 jälkipuoliskolla.

Mittavien käteisrahamäärien kuljetus, käsittely ja varastointi sekä vaihtojakson lyhyys edellyttivät euronrahojen aktiivista ennakkojakelua. Sen avulla käteisraha voitiin saattaa keskeisille kohderyhmille ennen vuodenvaihdetta, jonka jälkeen kapasiteetti oli pääosin käytössä liikkeestä poistettavien kansallisten rahojen käsittelyyn ja kuljetuksiin. Ennakkojakelu oli suuri menestys, sillä lähes 80 % seteleistä ja yli 90 % kolikoista jaettiin ennen vuodenvaihdetta, mikä mahdollisti euron joustavan käyttöönoton.

Suuri yleisö sai euroseteleitä käyttöönsä 1.1.2002 lähtien ennen muuta pankkiautomaateista. Jo ensimmäisenä päivänä arviolta 80 % pankkiautomaateista toimi euroilla, ja 4. tammikuuta käytännössä kaikis-

ta euroalueen pankkiautomaateista sai euroja. Pankkiautomaattien nopealla muuntamisella oli ratkaiseva merkitys rahanvaihdon sujumiselle, ja sen mahdollisti pankkien ja pankkiautomaattien valmistajien valmistautuminen rahanvaihtoon jo usean vuoden ajan. Automaattivalmistajat saivat euroseteleiden tekniset määrittelyt käyttöönsä jo kesällä 1999, ja ensimmäinen mahdollisuus laitteiden testaamiseen aidoilla euroseteleillä järjestettiin keväällä 2000.

Pankkiautomaattien ohella myös kaikki seteleitä ja metallirahoja maksuna hyväksyvät automaattit oli vaihdettava euroilla toimiviksi. Noin 10 miljoonan kolikoilla toimivan myynti-, lippu-, raha- ym. automaatin muuntaminen vei enemmän aikaa kuin runsaan 200 000 pankkiautomaatin. Tammikuun 2002 lopussa yli 90 % automaateista oli kuitenkin jo muunnettu euroilla toimiviksi. Automaattien toimiminen kansallisilla rahoilla vielä siinä vaiheessa, kun rahanvaihto muilta osin oli jo hoidettu, aiheutti satunnaisia ongelmia. Lisäksi erityisesti kansallisten metallirahojen nopea palautuminen aikaansai niiden käsittelystä vastaavissa organisaatioissa pullonkauloja, joiden purkaminen vei joissakin maissa kuuksia.

200 miljoonaa euroesitettä

Tiedottaminen yli 300 miljoonalle ihmiselle edellytti monipuolista viestintäkanavien käyttöä. Eurojärjestelmän tiedotuskampanja keskittyi euro-

setelien ja kolikoiden ulkoasuun ja aitoustekijöihin sekä käteisrahan vaihtoon. Se oli suunniteltu täydentämään kansallisten viranomaisten kampanjoita ja siinä käytettiin neljää eri viestintäkanavaa: kumppanuusohjelmaa, johon osallistui yli 3 000 yksityisen ja julkisen sektorin organisaatiota, jotka välittivät tietoa henkilökunnalleen ja asiakkailleen, sekä lehdistökampanjaa, suuren yleisön kampanjaa ja verkkosivuja.

Suurelle yleisölle suunnattu kampanja käynnistyi elokuun 2001 lopussa euroseteleiden lopullisen ulkoasun ja aitoustekijöiden paljastamisella, jota oli todistamassa yli 500 toimittajaa ja 60 TV-ryhmää, ja siihen liittyi lehti-ilmoituksia ja TV-tietoiskuja. Lisäksi kotitalouksille jaettiin lähes 200 miljoonan kappaleen painoksena ja 34 kielellä esitteitä, joista sai yksityiskohtaisempaa tietoa. Kampanjan kohderyhmiä olivat myös kauppojen ja pankkien kassatoimihenkilöt, ope-tushallinto sekä poliisi. Lisäksi erityistoimin tiedotettiin niille väestöryhmi-le, joille uuden rahan käyttöönotto oli hankalampaa. Yhteistyönä tehtiin esimerkiksi Euroopan sokeain liiton kanssa esite, joka oli saatavissa myös pistekirjoituksena.

Eurosetelien ja kolikoiden käyttöönotto herätti julkisuudessa ennakkoon monenlaisia kysymyksiä ja epäilyjä. Käteiseuron käyttöönotto sujui kuitenkin erinomaisesti kaikissa euroalueen 12 maassa. Tammikuussa 2002 tehdyn eurobarometritutkimuksen mukaan 88 % kansalaisista arvioi

Suurelle yleisölle suunnattu kampanja käynnistyi elokuun 2001 lopussa.

saaneensa riittävästi informaatiota ja 81 % arvioi, että rahanvaihto meni heidän osaltaan hyvin.

Eurosetelistön määrä kasvaa edelleen

Myös eurojen käyttöönoton jälkeen rahoille on riittänyt kysyntää, ja määrän kasvu on ollut nopeampaa kuin kansallisten rahojen kehityksen perusteella olisi voinut ennakoida. Liikkeessä olevan eurosetelistön arvo

kasvoi vuositasolla yli 10 % vuoden 2007 alkuun asti, minkä jälkeen kasvu tasoittui vähitellen runsaaseen 7 prosenttiin, kunnes se lokakuussa 2008 kiihtyi rahoitusmarkkinoiden häiriöiden seurauksena jälleen 13 prosentin tuntumaan (kuvio 1).

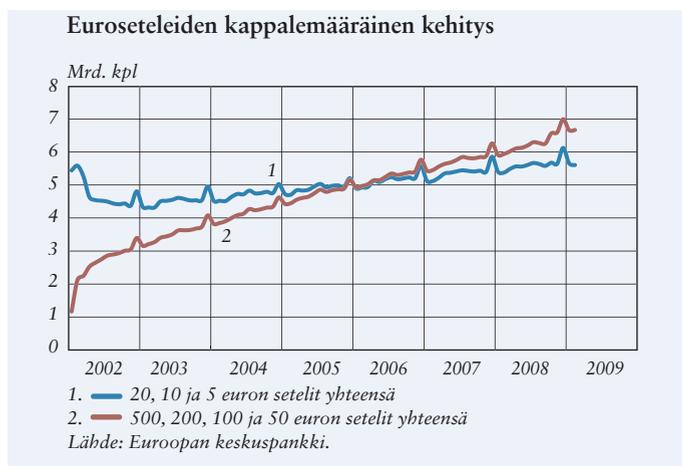
Liikkeessä olevan eurosetelistön määrän voimakas kasvu on johtunut ennen muuta yleisön käteiskassojen sopeuttamisesta vähäisten inflaatio-odotusten ja matalien korkojen olosuhteisiin. Kysyntä on ollut huomattavaa myös euroalueen ulkopuolella, jossa arvioidaan olevan lähes 20 % euroseteleistä. Euroon kohdistuvaa luottamusta rinnakkaisvaluuttana kuvastaa se, että suuri osa euroseteleiden kysynnän voimakkaasta lisääntymisestä rahoitusmarkkinoiden häiriön yhteydessä oli peräisin juuri euroalueen ulkopuolelta.

Vaikka käteisen suhteellinen osuus maksuvälineenä on pienentynyt uusien maksutapojen yleistyessä, on käteisen käyttö varallisuuden säilytysmuotona samanaikaisesti lisääntynyt. Kehitys näkyy selkeästi verrattaessa nimellisarvoltaan pienten 5, 10 ja 20 euron seteleiden määrän kehitystä nimellisarvoltaan suuriin 50, 100, 200 ja 500 euron seteleihin (kuvio 2). Vaikka myös pienien seteleiden kysyntä on kasvanut, on suurien seteleiden kysynnän kasvu ollut huomattavasti voimakkaampaa. Liikkeessä olevan eurosetelin arvo onkin keskimääräisesti kasvanut vuoden 2002 lopun 43,7 eurosta 58,2 euroon 2008 lopussa.

Kuvio 1.

Kuvio 2.

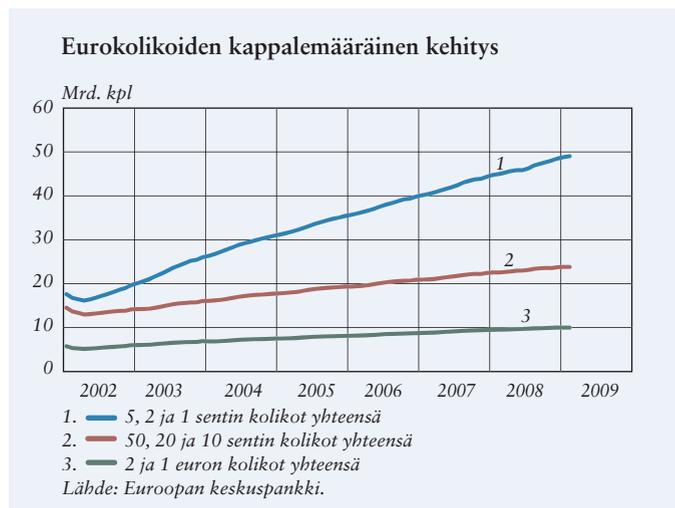

Liikkeessä olevien eurokolikoiden kehitys on poikennut euroseteleiden kehityksestä siten, että kolikoiden määrän kasvu on koko ajan ollut suurempaa kuin niiden arvon kasvu, eli kysyntä on kohdistunut erityisesti nimellisarvoltaan pieniin 1, 2 ja 5 sentin kolikoihin (kuvio 3). Kun nimellisarvoltaan suurimpia seteleitä käytetään varallisuuden säilytyksessä, ja ne ovat sen takia poissa aktiivisesta kierrosta, niin vastaavasti arvoltaan pienimmät kolikot häviävät säästölip-paisiin ja purkkeihin ja poistuvat siten aktiivisesta käytöstä. Arvoltaan pienimpiä eurokolikoita joudutaan-kin lyömään jatkuvasti suuria määriä niissä euromaissa, joissa ei Suomen tavoin ole käytössä maksujen pyöris-tyssäntöä. Liikkeessä olevan euroko-likon arvo on keskimääräisesti vähen-tynt vuodel 2002 lopun 31 sentistä 25 senttiin 2008 lopussa, ja 1, 2 ja 5 sentin kolikoiden osuus liikkeessä olevista eurokolikoista oli tuolloin lähes 59 %.

Aitoustekijät ehkäisevät euroväärennöksiä

Koska euro on maailman toiseksi tärkein valuutta, ovat rahanväärentäjät ymmärrettävästi kiinnostuneita siitä. Sen takia on toimittu määrätietoisesti väärentämisen ehkäisemiseksi ja lain-valvontaviranomaisten tukemiseksi. Paitsi että eurosetelit on suojattu vää- rentämiseltä helposti todettavilla aitoustekijöillä, EKP on perustanut EU-keskuspankkien ja poliisin käyt- töön tietokannan, johon tallennetaan

Kuvio 3.

tekniset tiedot kaikista väärennetyistä euroseteleistä ja kolikoista, sekä vää- rennosten tutkimuskeskuksen, jossa kaikki uudet euroseteliväärennökset analysoidaan ja luokitellaan tietokan- taan.

Tietokannassa kunkin väären- nöstyypin tekniseen kuvaukseen sisäl- tyy selostus valmistustekniikasta, aitoustekijöiden jäljittelytavasta ja kuvat väärennöksistä. EKP:n väären- nösten tutkimuskeskuksen ohella jokainen EU:n jäsenvaltio on perusta- nut oman kansallisen tutkimuskes- kuksensa seteleiden ja metallirahojen kansallisten väärennosten käsittelyyn.

Euroseteleiden aitoustekijöiden julkistaminen jo yli neljä kuukautta ennen liikkeeseenlaskua kirvoitti jul- kisuudessa joitakin kauhuskenaariota väärin eurojen käytöstä heti liikkeeseenlaskun yhteydessä. Euroväären- nösten määrä pysyi kuitenkin ensim- mäisen puolivuotiskauden aikana

Kuvio 4.

vähäisenä. Kesän 2002 jälkeen tilanne vähitellen muuttui, ja vuoden 2003 aikana liikkeestä löytyneiden väärennösten määrä ylitti jo 550 000 kappaletta. Tämän jälkeen seteliväärennösten määrä kuitenkin tasaantui ja välillä jopa väheni, kunnes se vuoden 2008 aikana alkoi taas lisääntyä (kuvio 4).

Seteliväärennösten määrä on kuitenkin edelleen karkeasti samalla tasolla kuin euron käyttöön siirtyneiden maiden kansallisten seteliväärennösten määrä oli vuosina 2000 ja 2001. Oikeat mittasuhteet kehitykselle saadaan, kun otetaan huomioon, että samanaikaisesti jäljennöstekniikka on kehittynyt merkittävästi ja tehnyt seteleiden jäljittelyn vaivattomammaksi ja liikkeessä olevien euroseteleiden määrä on kasvanut yli 50 %.

Yhteistyö tuo tehoa rahahuoltoon

Rahahuoltoon liittyvä ajattelu on kehittynyt mielenkiintoisesti vuodesta 1992, jolloin yhteisen rahan tuotan-

toon ja liikkeeseenlaskuun liittyvien kysymysten pohdiskelu alkoi. Ensi vaiheessa valmistelun painopiste oli luonnollisesti uusien seteleiden ja metallirahojen suunnittelussa sekä mahdollisimman joustavan rahanvaihdon edellytysten luomisessa. Tuolloin vallitsi ajattelu, että joukko maita ottaa käyttöön yhteiset setelit ja metallirahat, mutta rahahuollon kansalliset käytännöt säilyvät ennallaan, koska kansallisten keskuspankkien toimintaympäristössä ja roolissa käteisrahan kiertokulussa ei ollut näköpiirissä muutoksia.

Viime vuosituhanen vaihdetta lähestyttäessä, kun euroseteleiden ja -metallirahojen tuotanto oli jo hyvässä vauhdissa ja monet tärkeät ratkaisut, kuten automaattien testaus ja ennakkojakelun säännökset, oli tehty, alkoi huomio valmistelussa kiinnittyä entistä enemmän mahdollisiin toimintaympäristön muutoksiin yhteisen käteisrahan liikkeeseenlaskun jälkeen. Tällaiset toimintaympäristön muutokset liittyivät yhtäältä keskuspankkien omiin tavoitteisiin, kuten keskitymiseen ydintehtäviin ja toisaalta yhteisen rahan mukanaan tuomiin tehokkuusetuihin ja yhtäläisten kilpailumahdollisuuksien luomiseen euroalueella.

Esimerkkeinä tästä kehityksestä ovat EKP:n neuvoston päätös vuodelta 2001 keskuspankkien maksuttomista peruspalveluista ja maksullisista lisäpalveluista sekä linjaukset keskuspankkien toimipisteiden aukioloajoista ja käteisen hyvitys- ja veloitus-

säänöistä. Samana vuonna EKP:n neuvosto päätti myös, että euroseteleiden tuotanto hajautetaan siten, että kukin euroalueen kansallinen keskuspankki vastaa yleensä vain yhden tai kahden seteliarvon tuotannosta. Näin varmistetaan sekä tasalaatuisten setelien saatavuus vähentämällä painopaikkoja että eurojärjestelmän skaalautetun setelien tuotannossa. Lisäksi koska setelit kulkeutuvat maasta toiseen turismin ja muun toiminnan vuoksi, ei vastuuta seteleiden tuotannosta enää jaettu kansallisille keskuspankeille niiden oman kysynnän perusteella, vaan jakoperusteena alettiin käyttää kansallisten keskuspankkien osuutta EKP:n pääomasta; tämä osuus perustuu euromaiden kokonaistuotantoon ja väestömäärään.

Vastaavasti EKP:n neuvosto päätti syyskuussa 2004 laajan valmistelutyön tuloksena eurojärjestelmän yhteisestä tarjouskilpailumenettelystä eurosetelien tuottamiseksi. Menettely otetaan käyttöön viimeistään vuoden 2012 alusta tai jo aikaisemmin, jos vähintään puolet keskuspankeista hankkii setelinsä kilpailuttamalla ja jos kilpailuttaminen kohdistuu vähintään puoleen vuosittaisesta eurosetelitarpeesta. Menettelyn tavoitteena on varmistaa kaikkien euroseteleiden tarjouskilpailuun osallistuvien setelipainojen yhdenvertainen kohtelu ja avoimuus.

Sellaiset kansalliset keskuspankit, joilla on oma setelipaino tai jotka käyttävät julkisen sektorin setelipainoa, voivat päättää olla osallistumat-

ta tarjouskilpailuun, ja ne tuottavat edelleen painoissaan osuutensa euroseteleistä.

Myös euroseteleiden hallintaan ja varastointiin on luotu yhteinen järjestelmä, jonka tavoitteena on koordinoita keskuspankkien logistisia varastoja eurojärjestelmän tasolla ja käyttää yhteistä strategista varastoa. Strategista varastoa käytetään sellaisissa poikkeustilanteissa, joissa eurojärjestelmän logistiset varastot eivät riitä kattamaan eurosetelien kysynnän odottamatonta kasvua tai joissa eurosetelien toimituksessa on häiriöitä. Hyvä esimerkki strategisen varaston tärkeydestä saatiin rahoitusmarkkinoiden häiriöiden yhteydessä viime syksynä, kun yhtäkkiä erityisesti euroalueen ulkopuolelta kohdistui voimakas kysyntä nimellisarvoltaan suuriin euroseteleihin. Tämä kysyntä pystyttiin tyydyttämään käyttämällä joustavasti strategista varastoa.

Rahahuollon tasavertaisten ja kilpailukykyisten toimintaedellytysten kehittäminen jatkuu luonnollisesti myös tulevaisuudessa, mutta uutena kehityspiirteinä viime vuosien aikana on ollut tehokkuushyötyjen tarkastelu kaikkien käteisen rahan kiertoosallistuvien toimijoiden kannalta. Siten euroalueen kansalliset keskuspankit ovat heinäkuusta 2007 lähtien tarjonneet rahahuoltopalveluja myös luottolaitoksille, jotka toimivat josain toisessa euromaassa, mutta joille logistisista syistä on edullisempaa käyttää rajan toisella puolella olevan keskuspankin palveluja. Lähivuosina

Yhteinen tarjouskilpailumenettely euroalueen keskuspankkien setelihankinnoista otetaan käyttöön viimeistään vuoden 2012 alussa.

*Eurojärjestelmän
keskuspankkien
rahahuolto-
palvelujen
tehokkuutta on
lisätty erikois-
tumalla tai
yhdistämällä
voimavaroja.*

luovutaan myös keskuspankkien perinteisestä vaatimuksesta, että seteleiden pitää olla palautus- ja luovutusniipuissa samansuuntaisesti, mikä tehostaa tulevaisuudessa seteleiden käsittelyä eri vaiheissa.

Tehokkuushyötyjä on pyritty löytämään myös kehittämällä eurojärjestelmän työnjakoa siten, ettei kaikkien kansallisten keskuspankkien tarvitse välttämättä tarjota kaikkia palveluita, vaan tehokkuutta voidaan lisätä erikoistumalla tai yhdistämällä voimavaroja. Esimerkkinä ovat neljän keskuspankin – yhtenä niistä Suomen Pankki – sopimus yhteisestä rahahuoltoasiakkaiden tilaus- ja toimitusjärjestelmästä ja viiden keskuspankin yhteinen tarjouskilpailu euroseteleiden hankinnasta. Lisäksi muutamat keskuspankit ovat erikoistuneet seteleiden käsittelykoneiden testaukseen eurojärjestelmän puolesta, samoin kuin koko euroalueelta otoksina otettujen euroseteleiden laadun tutkimiseen. Myös eräiden rahahuoltoon liittyvien tietojärjestelmien kehittäminen ja ylläpito on annettu jonkin kansallisen keskuspankin tehtäväksi.

Uusi setelisarja valmisteilla

Eurorahojen liikkeeseenlaskulla vuonna 2002 saatettiin 12 maan osalta päätökseen se osa eurooppalaista yhdyntymisprosessia, josta Maastrichtissa 1991 sovittiin. Seteleiden ja kolikoiden vaihtaminen samaan aikaan 12 maassa oli itsessään valtava haaste, mutta kuten edellä olevat esimerkit osoittavat, matkan varrella on tullut joukko

uusia haasteita. Lisäksi 12 maan liittyminen Euroopan unioniin 2000-luvulla on jo johtanut euron käyttöönottoon neljässä uudessa maassa. Vaikka rahanvaihto uusissa EU-maissa onkin erilainen kuin vuoden 2002 rahanvaihto, ennen muuta koska eurorahat ovat jo olemassa, edellyttää se yksityiskohtaista suunnitteluprosessia ja pankkien, vähittäiskaupan, rahankuljettajien, auto- ja maattialan ja muiden asianosaisten sitoutumista prosessiin alusta alkaen.

Nykyisen eurosetelisarjan suunnittelu, tuotanto ja liikkeeseenlasku veivät aikanaan kymmenen vuotta. Eurojärjestelmä aloittikin uuden setelisarjan suunnittelun hyvissä ajoin jo muutama vuosi sitten, ja vaikka EKP:n neuvosto on päättänyt, että myös uusi setelisarja perustuu aikakaudet ja tyylit -aiheeseen ja nykyiseen nimellisarvorakenteeseen, ja siten kaikkia suunnitteluvaiheita ei ole tarpeen toistaa, vie projekti vielä vuosia. Eurojärjestelmä on vuosien aikana investoinut huomattavasti tutkimukseen ja kehitykseen ja seurannut jäljennöstekniikan kehittymistä ja arvioinut mahdollisia väärennösuhkia. Uusi eurosetelisarja pyrkii vastaamaan näihin haasteisiin. Sarja lasketaan liikkeeseen muutaman vuoden kuluttua asteittain seteliarvo kerrallaan, joten kokonaisuudessaan nykyisen sarjan korvaaminen vie useita vuosia.

*Asiasanat: käteinen, euro,
rahanvaihto, rahahuolto*